

Deze antwoorden zijn geformuleerd op 23 februari 2022 naar aanleiding van de vragen die zijn gesteld in de chat tijdens het CKB webinar van 25 januari 2022.

Het waren meerdere vragen met over het algemeen dezelfde strekking en daarom hebben we de vragen gecategoriseerd en in een top 10 gegoten.

Waarom onderaanneming laten certificeren conform CKB?

In de oude regelingen (2014 & 2019) staat dat de certificaathouder alleen mogen werken met eigen mensen en/of middelen. Om externe capaciteit in te zetten was er alleen de mogelijkheid tot inzet van inhuur personeel/ZZP'ers onder het CKB certificaat van de hoofdaannemer indien de hoofdaannemer zelf het proces op zijn certificaat heeft.

Voor sleufloze technieken is in het verleden wel een interpretatiedocument vastgesteld welke gebruik toestaat van mensen en middelen als de hoofdaannemer niet in het bezit is van een bepaald proces sleufloos op zijn certificaat.

In combinatie met het toenemen van de inzet van onderaannemers schept dit veel onduidelijkheid voor de opdrachtgevers. De opdrachtgevers willen de kwaliteit in de gehele keten aantoonbaar geborgd hebben.

In de 2021 regeling is de mogelijkheid gecreëerd om onderaannemers in te zetten.

De onderaannemers kunnen toch werken onder het certificaat van de hoofdaannemer?

In de praktijk worden bepaalde werkzaamheden compleet uitbesteed aan de onderaannemers. Op het werk is de onderaannemer hiervoor verantwoordelijk. De onderaannemer werkt onder de verantwoordelijkheid van de hoofdaannemer aan de processen. Er zijn hierin twee mogelijkheden:

1. De hoofdaannemer heeft het proces op zijn certificaat.

Oude regeling:

Er is geen onderaanneming mogelijk. De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd op basis van inhuur conform de CKB-eisen.

Nieuwe regeling:

De werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd op basis van inhuur conform de CKB-eisen. Om het mogelijk te maken is ook onderaanneming toegevoegd aan de mogelijkheden binnen de regeling. Voorwaarde is wel dat de onderaannemer voldoet aan de CKB eisen.

2. De hoofdaannemer heeft het proces niet op zijn certificaat.

Oude regeling:

De hoofdaannemer kan derden (inhuur/onderaanneming) de werkzaamheden niet laten uitvoeren voor zijn project als hij zelf het proces niet op zijn certificaat heeft.

Dit is de belangrijkste oorzaak van de grote verzamelwoede bij de hoofdaannemers. Om een proces op het certificaat te hebben moeten ze dan zelf de medewerkers en middelen in dienst hebben.

Nu wordt nog gebruik gemaakt van het interpretatiedocument “Eigen mensen en middelen”. Dit document is niet werkbaar voor de grote schaal en de toepassing waarbij nu inhuur en onderaanneming wordt toegepast.

Nieuwe regeling:

Om het gebruik van onderaanneming mogelijk te maken voor hoofdaannemers zonder het proces op het certificaat te hebben is procesmanagement als mogelijkheid geïntroduceerd. De exacte eisen voor het certificaat procesmanagement worden verder uitgewerkt. Daarnaast is er een overgangsregeling van toepassing die beschrijft hoe in deze periode gekeken gaat worden naar de onderaannemers.

Wat gebeurt er als de nieuwe regeling wordt ingesteld? En wat betekent dat voor de onderaannemers die op dit moment nog niet gecertificeerd zijn?

Tot 1 januari 2025 kan een CKB-Certificaat CKB 2021 worden verstrekt aan een aannemer of onderaannemer waarbij onderaanneming mogelijk is zonder dat de (onder)onderaannemer een CKB Certificaat heeft. Mensen, middelen en meetmiddelen van onderaannemers, die ingezet worden voor werkzaamheden bij de certificaathouder, moeten voldoen aan alle eisen die voortvloeien uit de CKB-Regeling.

Vanaf 1 januari 2025 mogen door (onder)onderaannemers geen werkzaamheden meer zonder een CKB-Certificaat worden uitgevoerd (binnen de CKB-Scope), ook al is het werk vóór 1 januari 2025 aangenomen.

Waarom wordt procesmanagement ingevoerd?

De intentie om het procesmanagement certificaat in te voeren is heeft te maken met de volgende redenen:

1. Opdrachtgevers

Om de selectie voor de opdrachtgevers makkelijker te maken en zodat ze niet alle processen uit hoeven te vragen hebben we het procesmanagement geïntroduceerd. De opdrachtgevers hoeven niet meer te selecteren op specifieke processen en kunnen er op vertrouwen dat de hoofdaannemers met een procesmanagement certificaat de kennis en kunde in huis hebben om de werkzaamheden conform de CKB eisen te kunnen (laten) uitvoeren.

2. Specialisten

Bepaalde processen zijn zeer specifiek en worden maar door een aantal bedrijven uitgevoerd (bv. staallassen en gestuurde boringen). Het is nu zo dat de certificaathouder een proces op zijn certificaat kan krijgen met een CKB-gecertificeerde onderaannemer o.b.v. het interpretatiedocument. De hoofdaannemer is hierbij afhankelijk van de onderaannemer.

Als de onderaannemer is gecertificeerd heeft het geen toegevoegde waarde om deze nogmaals te toetsen voor het certificaat van een hoofdaannemer. De hoofdaannemer dient aan te tonen dat hij het proces goed beheerst rondom deze onderaannemer. Dit doet hij met het certificaat procesmanagement.

Wat er aangetoond moet worden voor het procesmanagement is nog onder constructie.

3. Makelaars in werk

In de huidige regelingen is het niet duidelijk meer (door onder andere het gebruik van het interpretatiedocument) hoe de uitvoering van de werkzaamheden is geregeld en wie er verantwoordelijk is. (hoofdaannemer, onderaannemer, onder-onderaannemer)

In de nieuwe regeling wordt eenduidig opgeschreven wanneer een hoofdaannemer een derde mag inschakelen en hoe hij daarop toetst. Als de hoofdaannemer zelf het proces niet op zijn certificaat heeft kan hij gebruik maken van het certificaat procesmanagement.

De (onder) aannemers die het werk echt uitvoeren hebben het proces op hun certificaat. De aannemers die het proces laten uitvoeren door derden hebben het certificaat procesmanagement.

Een voorwaarde voor CKB certificering is/was ISO9001 en VCA certificering. Dit maakt het onmogelijk te halen voor kleine onderaannemers dus die gaan de sector uit. Hoe wordt dit aangepast of werkbaar gemaakt?

Er wordt op dit moment gekeken naar de voorwaarden voor de kleine ondernemingen. De grotere aannemers dienen naast een CKB certificaat ook een VCA certificaat en een ISO 9001 certificaat te hebben.

Voor de kleine aannemers wordt gekeken naar een "handboek CKB". De kleine aannemer gebruikt het handboek om zijn managementsysteem in te richten en wordt hierop getoetst. Dit onderdeel wordt nog verder uitgewerkt. Wij denken dat iedere onderneming een ISO9001 kan behalen, mits je niet een één mans bedrijf / ZZP'er bent. Het handboek is dan een hulpmiddel bij het kunnen inrichten van ISO9001 en VCA.

Er wordt ook gedacht over trainingen en voorlichting om de kleine aannemer te helpen het managementsysteem in te richten.

Waarom de scope Civiel?

In de processen was de scope civiel opgenomen. Indien alle onderaannemers ook gecertificeerd dienen te worden geldt dit ook voor een hele grote groep civiele aannemers die het grondwerk verzorgen voor de hoofdaannemers. De eis om voor elke civiele aannemer verplicht een CKB certificaat te hebben vervalt.

Wel moet de hoofdaannemer aantonen hoe hij het graafproces heeft geborgd. Dit wordt opgenomen in één van de processen. Dit wordt nog verder uitgewerkt. Partijen die geen CKB Civiel hebben kunnen alleen worden ingehuurd. Partijen die wel een CKB Civiel hebben kunnen als onderaannemer worden gecontracteerd.

Waarom zijn de categorieën gas, water en elektra uit elkaar gehaald?

De categorie buizen gas en water zijn uit elkaar gehaald. Deze aanpassing is gemaakt om beter aan te sluiten op de marktsituatie. (wijzigingen in werkzaamheden (energietransitie) en opleidingseisen vanuit OCW). Het is niet meer zo dat aannemers als ze de ene discipline doen automatisch ook de

andere doen. In de oude regelingen wordt een bedrijf als ze één van de beide disciplines doet automatisch ook gecertificeerd voor de andere discipline.

Er wordt niet automatisch meer overal aardgas aangelegd. Andere soorten gas passen ook binnen de nieuwe procesopzet. De opleidingen voor de monteurs worden ook aangepast. De monteurs worden nu multidisciplinair opgeleid in water, gas en warmte. In de huidige markt is er veel meer vraag naar specialisten in hun vak. Door te specialiseren is de opleiding korter en beter op het vak toegerust. Doordat de opleidingen van de monteurs in de Opleidingstabel worden gedifferentieerd is de aanpassing voor deze processen ook logisch en noodzakelijk. Bij elektra geldt ook dat er wordt geanticipeerd op de wijziging in de opleidingen. (bv laadinfrastructuur)

Hoe wordt het aantal processen en daarbij de auditlast beperkt?

Er wordt op dit moment in verschillende groepen bepaald wat de impact is van de aanpassing van de processen. De certificerende instellingen kijken naar het clusteren van processen tijdens het projectbezoek. Daarnaast wordt de audittabel van nieuwe bijlage 4 herzien.

Het aantal processen wordt ook nog weer beoordeeld en zal in de verschillende klankbordcommissies worden behandeld.

Insteek van de stichting CKB is om de auditlast door de nieuwe regeling en de nieuwe processen niet groter te laten worden.

Hoe gaat het traject verder tot de invoering van de CKB 2021?

Er wordt op dit moment in verschillende klankbordgroepen gekeken naar de regeling en de bijlagen. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd met de certificaathouders, opdrachtgevers en de certificerende instellingen. Vanuit deze blikvelden wordt er gewerkt aan een werkbare oplossing. Er komen werkgroep om specifieke vraagstukken / knelpunten verder uit te werken.

Doel is om op 1 juli de nieuwe 2021 regeling te kunnen implementeren. Dan kunnen er ook pilots starten bij diverse certificaathouders.

Hoe worden jullie op de hoogte gehouden?

De deelnemers aan de klankbordcommissies worden daar op de hoogte gehouden en de certificaathouders worden via de mail en de website op de hoogte gehouden. Overige communicatie via de website onder de nieuwsrubriek en via de nieuwsbrieven van Bouwend Nederland vakgroep Ondergrondse Netwerken en Grondwaterbeheer (ONG) en Techniek Nederland.